

[Aage Fogh.]

eller mere. Det er klart for enhver, at hvis der kan skabes økonomiske vilkår, som kan bære, vil disse landmænd tage medhjælpere. Det er klart, at disse landmænd samtidig udsætter reparationer, forbedringer og modernisering af produktionsapparatet. Den dag, produktionen er sikret og økonomien er i orden, vil landsbyhåndværkerne få travlt med reparationer og en forbedring af produktionsapparatet, der ikke skal tjene til at give større produktion, men som skal tjene til at give billigere produktion i den tid, vi går i møde.

Jeg kan slutte disse bemærkninger med at rette den mest ubetingede tak til de to højtærede ministre, ministeren for udenrigsøkonomi og ministeren for de nordiske anliggender; det er i den forbindelse, jeg takker minister Bertel Dahlgaard, det er ikke som økonomiminister. Jeg håber på, at de to ministre må få lejlighed til at fortsætte deres arbejde, så slutstenen bliver et Norden, der samlet går til frihandelsområdet for at opnå de betingelser, der er rimelige og værdige for et dygtigt folk som det danske.

Helge Madsen: Jeg vil også takke de to ministre for den udførlige redegørelse, vi har fået som svar på vor forespørgsel.

Det er særdeles vigtigt, at så store dele af befolkningen, som det er muligt at komme i kontakt med, så at sige stilles ansigt til ansigt med disse problemer, som vil gribe dybt ind i livsvilkårene for hver enkelt af os her i Danmark i vor egenskab af både producent og forbruger. Det er glædeligt at se den voksende interesse for spørgsmålene, sådan som den kommer til orde fra de forskellige organisationer i de skrifter, som har været omtalt af flere af de ærede ordførere. Spørgsmålet angår os alle, og derfor er også transmissionerne her fra folketinget af handlingerne om dette spørgsmål rigtige, selv om de er mindre dramatiske, end fjernsynsfolkene og seerne måske kunne ønske dem. De giver et indtryk af det daglige arbejde herinde, og det bør også kendes af befolkningen.

Vore forhandlere må imidlertid under dette arbejde med de større markeder også orienteres så alsidigt som muligt fra befolk-

ningen, og mit indlæg vil derfor give udtryk for de tanker, som rører sig i retsstatsfolk, når de store markedsplaner kommer på tale.

Når vi ser på de tre planer under ét, er den drivende kraft i dem alle nødvendigheden af øget samhandel mellem de deltagende lande. Det er frihandelsområder, der tænkes oprettet, hvad enten man kalder det nordisk toldunion, fællesmarked eller frihandelsområde; men det er en begrænset frihandel, den er begrænset geografisk og den er igen begrænset til større eller mindre vareområder inden for disse geografiske områder. Det kan ligefrem mærkes på alle disse reservationer, at det er noget, man nødvendig går med til. Nu kunne man i og for sig være ligeglad med, om det var noget, man gjorde med glæde, eller det var noget, man gjorde nødtvungent, når det dog blev gjort, men det, at man gør det nødtvungent, forekommer mig i høj grad at præge de resultater, som indtil nu foreligger i form af traktater eller betænkninger.

Det har glædet mig at erfare, hvorledes Danmarks forhandlere gang på gang har repræsenteret den drivende kraft henimod større frihed, men dygtigheden og energien hos vore forhandlere ufortalt er det alligevel vort ansvar over for vort land at vurdere, om det, der indtil nu er nået, er således, at vi kan slutte op om det.

Ingen af de tre planer er færdige — derfor er der netop grund til at drøfte dem — men visse træk er dog klare nok, således at vi på visse områder kan vurdere fordele og mangler for Danmark.

Den nordiske toldunion angår vor handel med Norge, Sverige og Finland, men jeg vil erindre om, at da der på mødet i Hindås i november blev talt om, at man også ville optage forhandlinger med hensyn til fisk og landbrugsvarer, meldte den delegerede fra Island sig og sagde, at så var Island også interesseret. Jeg ved ikke, om der er kommet mere ud af det, men det kunne dog være interessant at vide, om der kan blive tilslutning også fra Island til dette nordiske samarbejde. Foreløbig drejer det sig om de tre lande Norge, Sverige og Finland. Vor handel med disse tre lande udgjorde i 1956 13 pct. af vor eksport og 14 pct. af vor import. Det er altså beskedne tal, og hertil